

SAGAIÐOT PSKP VISSAVIENĪBAS 19. KONFERENCI

Mūsu partijas pirmorganizācija delegāšanai uz PSKP 19. Vissavienības konferenci ar balsu vairākumu atbalstījusi Stabulnieku ciema padomes izpilddarbinieci priekšsēdētājas, Latvijas PSR Augstākās Padomes deputātes Monikas Lītaunieces kandidātūru. Viņņedēļ tiks ar komunisti un palīdzu viņai interviju mūsu laikrakstam.

— Rajona iedzīvotājiem Lītauniece vairs nav īpaši jāstāsta priekšā — jūs pazīst daudz, kas seko sabiedriskajai dzīvei, presē. Taču, tā kā mūsu agrārfirmas kolektīvs aizvien papildinās ar jauniem locekļiem, sākumā, lūdzu, tomēr mazliet pastāstiet par sevi.

— Jā, labprāt. Negribētos, ka mani atkal kaut kā īpaši saslavētu, tāpēc pašai iepazīstināt ar sevi varbūt ir drošāk.

Pēc vidusskolas beigšanas sāku strādāt par bibliotekāri savā dzimtajā Bindaru ciemā. Te tad mani ievēlēja par deputāti. Kad pēc gada Stabulnieku ciemā vajadzēja izpilddarbinieci priekšsēdētāju, 1976. gada 9. augustā mani pārcēla uz Šeļeni. Toreiz jau tādas lietas darīja viegli. Taču es varēju priecāties, ka cilvēki mani šeit neuzņēma kā sveškermeni. Daudzi šeļenieši pazina, vispirms jau tāpēc, ka zināja manus vecākus. Tātad trīspadsmit no sava mūža 32 gadiem strādāju padomju darbā. Man ir divi dēli — 4 un 8 gadus veci — un labs vīrs, kuram man jāpateicas par to, ka savus ciema un Augstākās Padomes deputātes pienākumus, kas nereti astoņu stundu darbdienu un piecu dienu darba nedēļā neiekļaujas, varu izpildīt ar pilnu atdevi. Neklātienē mācos Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultātē, žurnālistikas nodaļā. Pašlaik man ir diplomdarba atvaļinājums. Diplomdarba temats — «Lauku iedzīvotāju preses komplekts». To izstrādājot, veicu aptauju lauku vidū un vēl labāk iepazīnu viņu garīgo interešu loku. Biju patīkami pārsteigta par tā plašumu un interešu daudzveidību.

— Kā uzņēmāt ziņu, ka esat izvirzīta par delegāta kandidāti uz partijas 19. Vissavienības konferenci un kādas domas jūs tajā aizstāvētu?

— Protams, jutos pagodināta par uzticību. Uzskatu gan, ka taisnība tiem, kas domā, ka pārkārtošanās ideju celmlaužu loma ir par smagu sievietes pleciem, ka tas ir īstu vīru darbs. Bet, ja man konferencē dotu vārdu, es runātu par to, ko pazīstu pat niansēs, — par padomju darbu. Sabiedrības demokratizācijas neatgriezeniskumam obligāti nepieciešama pārkārtošanās vispirms tieši šajā jomā. Gadu gadiem esam dzirdējuši: visa vara — padomēm. Tomēr

praksē tas taču bijis tikai skaists lozungs. Atceros Paula Putniņa lugas «Ar būdu uz baznīcu» izrādi Drāmas teātrī. Tur ciema izpilddarbinieci darbiniece jau pat staigā, pazemīgi saliekusies, — tā iejūtības mūžīgajā lūdzējas lomā. Izpilddarbinieci patiesi ļoti bieži ir spiesta lūgt. Teiksim, klubam nepieciešams remonts. Taču izpilddarbinieci nav līdzekļu, un tad cits nekas neatliek: jālūdz saimniecībai. Un tā aizvien. Tāpēc savā ciemā ar Kirova kolhozu esam nodibinājuši ciešu sadarbību. Es regulāri piedalos valdes sēdēs. Savukārt kolhoza priekšsēdētājs biedrs Laizāns ir deputāts, ciema izpilddarbinieci locekļi. Mēs saprotam, ka rūpes par ciema vajadzībām ir arī rūpes par kolhoza ļaudīm — tādā kolhoza interesēm, tāpēc mums jāiet roku rokā.

Gribētos panākt tādu stāvokli, lai katra būtiski svarīga ciema dzīves jautājuma apspriešanā pirms lēmuma pieņemšanas piedalītos ja ne simtprocentīgi visi, tad vismaz ļoti daudzi no mūsu vēlētājiem. Ja tā notiktu, ja lēmums būtu reāli pašu pieņemts, varbūt tad atrastos arī, kas aktīvi pilda, un nevajadzētu vairs nekādu kontrolētāju. Taču pagaidām tas vēl ir tikai sapnis, jo mēs neesam iemācījušies būt saimnieki. Bijām pieraduši vienbalsīgi pacelt roku, pat neieklausoties, par ko balsojam. Pret tādu attieksmi jācīnās. Mēs savās ciema padomes sēdēs

debates speciāli negatavojam. Uzskatām, ka ikviens deputāts pietiekami labi orientējas ciema dzīvē un gribam, lai visi aktīvi spriež līdži. Cilvēkiem katram ir savas domas, tikai iekšā turpina darboties piesardzīgs kontroles mehānisms, jo ilgus gadus esam pārāk «pareizi» audzināti. Bet tagad tā dzīvot vairs nedrīkst, īpaši deputāti — tie, kam pūrā dota tautas cieņa un uzticība. Jo pēdējā sasaukumā ievēlēti jau nevis mūsu iecerēti, bet pašu darba dārtību izvirzīti pārstāvji.

Sākumā cilvēkam, īpaši ierindniekam, kas nav radis uzstāties, nav nemaz tik vienkārši saņemt dūšu un publiski uzstāties. Tādus es iedrošinu: bet tu runā nevis savā, bet savu vēlētāju vārdā, tas piedod drosmi. Un, skat, cilvēks nākamreiz jau drošāk ceļas augšā un ierosina: mēs gribam, lai ciema izpilddarbinieci pakorigētu to vai citu jautājumu. Pašai vien darba kļūst vairāk, tomēr es priecājos, jo jūtu, ka ciema laudis vairs nav inertī, uzziņu, kas viņus satrauc, kas kopīgiem spēkiem labojams. Savukārt izpilddarbinieci padomes darbu jau no sākuma cenšas virzīt tā, lai deputāti saprot: viņi nu ir nevis tikai labi skanoši goda titulu iemantojuši, bet gan nostādīti liela un atbildīga darba priekšā, kas prasīs daudz laika un spēka.

Gan sarunās ar cilvēkiem, gan jau pieminētajā aptaujā atkal un atkal pieriecinās: tagad nevar teikt, ka priekšnieki domātu progresīvāk nekā apakšnieki, mēs visi, kas esam par pārkārtošanos, cenšamies domāt reāli, skatīties patiesībai acīs. Mēs mēģinām demokrātiju, un vienlaikus to mēģinām vēlētāji un bieži vien var dot mums labu mācību. Tāpēc es nebaudās, ka perestroikas pretinieki varētu apturēt sabiedrības demokratizācijas procesu — cilvēki to vairs nepieļaus. Ledus ir salauzts, un nevienam vairs neizdosies sastindzināt mūsu domu. Bet tas nenozīmē, ka galvenais jau būtu padarīts. Esmu pārliecināta: ja tagad ciema ļaudīm pajautātu, vai viņi izjūtu kādus reālus pārkārtošanās rezultātus, vairākums atbildētu noliedzīgi. Bet jau šīs atbildes liecinātu, ka pārkārtošanās tomēr notiek, jo cilvēki vairs nebaudās izteikt savas īstās domas, neslēpjās aiz puspatiesībām.

Jūs stāstāt par pārkārtošanās procesiem, kurus pamanāt un cenšaties rosināt «no apakšas». Bet kā ir ar «augšu»? Vai jūtat pozitīvas izmaiņas ciemu izpilddarbinieču darba vadīšanas stilā?

— Protams. Nav vairs bieži pa-

ģerošo telefona zvanu, mazāk tiek prasīti visādi papīri. Agrāk, atceros, reiz pusvasara pagāja, uzskaitot ciemā diļļu un pētersīļu sējumus. Bet kam un kādēļ tas bija vajadzīgs, vēl šobaltdien nezinu. Tagad vairāk paliek laika saskarsmei ar cilvēkiem un viņu vajadzībām, ko vienmēr esmu uzskatījusi par galveno izpilddarbinieču darbu.

Tiesa, arī tagad vēl daudz laika paiet, manuprāt, ļoti nelietderīgi. Cik papīra nav jāparaksta, lai cilvēks varētu saņemt apdrošināšanas naudu par vienu kritušo aitlu! Ja jau izpilddarbinieci ar savu parakstu un zīmogu apliecina šo faktu, kam gan vajadzīgi tie līdz sīkumam detalizēti akti, kurus diez vai kāds vēlāk izlasa, bet kuru sarakstīšanai pagājuši puse darbdienu? Aiz piesardzības, ka tikai kaut kas nenotiek? Šī nevajadzīgā, birokrātiskā piesardzība kaitina visvairāk. Tāpat kā parādība, kuru es saucu par «kvadrāta domāšanu». Tā ir tāda domāšana, kad iestādes vai resora vadošie darbinieki absolūti nav spējīgi redzēt tālāk par savas iestādes vai resora ierobežotajām interesēm, kad ārpus šī viņu «kvadrāta» paliek valsts un sabiedrības kopīgās intereses. Tas ne vienmēr vien nodarījis lielu postu mūsu ekonomikai arī lielos mērogos. Ciema izpilddarbinieci savā darbībā iznāk saskarties praktiski ar visām dzīves jomām, tāpēc mēs šo «kvadrāta domāšanu» un tās kaitīgās sekas manām jo sevišķi asi. Arī pret to es nostātos partijas konferencē, tāpat kā arvien cenšos nostāties dzīvē.

— Mūsu laikraksta lasītājiem būtu interesanti uzzināt jūsu attieksmi pret kaimiņiem — Riebiņu ciemu.

— Es cienu riebiņiešus par panākumiem saimnieciskajā darbībā. Viņi balsoja par mani republikas Augstākās Padomes vēlēšanās. Kā deputātei man dažkārt nākas uzklaut viņu problēmas, un iespēju robežās cenšos palīdzēt tās atrisināt. Taču, kamēr deputāta pilnvaras ir augstas tikai uz papīra, tas ne vienmēr izdodas.

Jūs pagaidām esat tikai viena no delegātu kandidātiem uz konferenci. Kā jūtīsties gadījumā, ja jūs kandidātūra neiegūs vajadzīgo balsu skaitu aizklātajā balsošanā Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnumā?

— Normāli, bez slimīgas patmīlības. Arī tas pieder pie demokrātizācijas, kuru mēs visi gribam reāli redzēt dzīvē visās lietās. Mēs arī ciema padomē taču tagad izvirzījām vairākus deputātu kandidātus, lai būtu iespējams izraudzīties visnoderīgāko, viscerīgāko. Kāpēc gan lai tik augsti atbildīgi forumā kā partijas konferencē būtu citādi?

— Paldies par sarunu!

Intervēja Lilija LAUCE

«JAUNAIS CEĻŠ»

ĀRPUS FIRMAS

Protams, lielākā daļa mūsu laikraksta lasītāju ir Preļļos un Riebiņu ciemā — tātad, pašu mājās. Tomēr zināmu skaitu eksemplāru pasūtīti katru sestdienu nogādā arī uz citām sakaru nodaļām, citiem ciemiem. Mūsu laikraksta pasūtītāji un lasītāji ir visās zonās, kuras apkalpo lauku sakaru nodaļas.

Galitīšos un Sutros abonē pa septiņiem un astoņiem eksemplāriem, Upmalā — desmit. Stabulniekos — 12 ir mūsu lasītāji, bet Dzinās — 14. Lielāku popularitāti «Jaunais Ceļš» ieguvusi Smelteros (sakaru nodaļas priekšiece Anflisa Fedotova) — te ir 21 abonētājs, Aizkalnē — 27, Priekuļos — 31, Anspokos (priekšiece — Lūcija Skutele) — 33. Sazinājāmies ar dažu to sakaru nodaļu vadītājiem, kur lielāks abonētāju skaits un palīdzām atbildēt uz dažiem jautājumiem.

AIZKALNES SAKARU NODAĻAS PRIEKŠIECE STANISLAVA BIVBĀNE:

— Lasa kolhoznieki. Avīze ir interesanta, tai plaša tematika, raksta silti. Domājam, ka uz nākamā gadu būs vairāk pasūtītāju. Lielāks valrums lasītāju ir zonā, ko apkalpo mūsu ilggadējā pastniece Virginija Lukaševiča. — Aizkalnes ciematā un tuvākajā apkaimē.

PRIEKULU SAKARU NODAĻAS PRIEKŠIECE ANNA PUNDRE:

— «Jauno Ceļu» pasūtīja kolhoznieki, divi mūsu ciema skolotāji, citi ļaudis, pensionāri. Ja jau lasa un pasūtīja, tad tas liecina, ka viņus interesē. Lielāko tiesu laikraksta lasītāji ir kolhoza «Sarkanā ausma» centrā — te pastniece Tekla Griboņika to piegādā mājās 19 lasītājiem. Sākumā bija mazāk, bet tagad interese par laikrakstu pieaug.

ANTONS ANSPAKS CESU SANATORIJAS MEŽA SKOLĀ:

— Lasītāji būtu arī ārpus Preļļu rajona robežām, ja laikraksts būtu iekļauts republikas preses katalogos un tam būtu savs indekss. Bet daudz nezina, kā to pasūtīt, vienīgi caur Preļļu radiem.

Vēl varam piebilst, ka no šīm nodaļām mūsu redakcija saņem arī kādas vēstis. Viens lasītājs atstāja kādu kritisku piezīmi, cits — ierosina tēmu rakstam, trešais pats ko uzraksta, ceturtais dalās pieredzē.

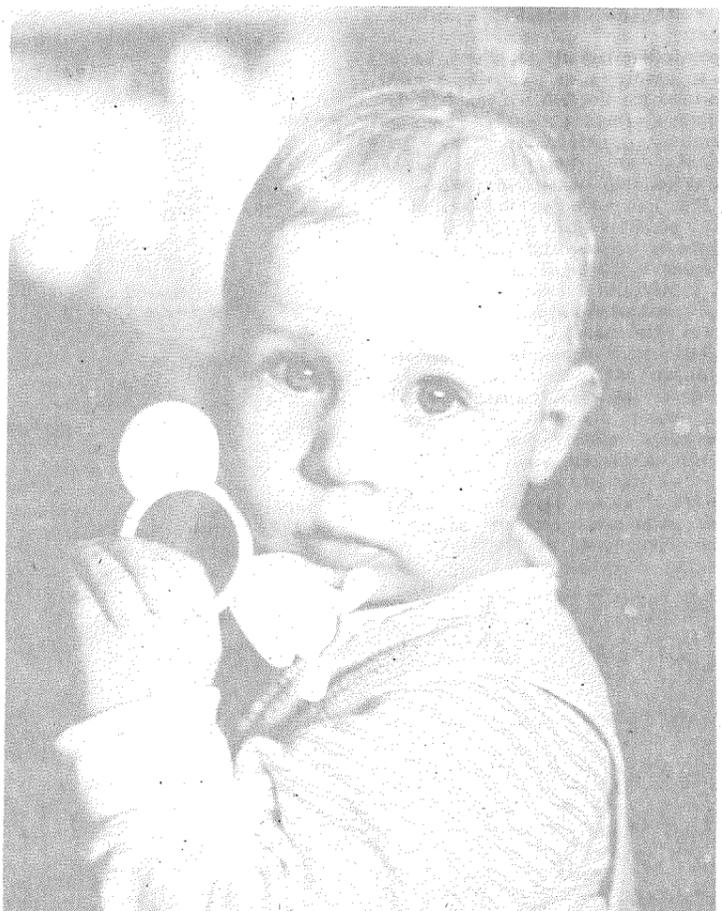
A. MEŽMALIS

1. JŪNIJS — STARPTAUTISKĀ BĒRNU AIZSARDZĪBAS DIENA

Gādība

No ārpuses siera rūpnīcas apbūves mikrorajons ne ar ko sevišķi neizceļas — tās pašas zilganpelēcīgās vairākstāvu mājas, šur tur pavīd pa kādam dekoratīvam iebūvējumam no sarkaniem ķieģeļiem, ja neskaita nupat celjamo māju ar lodžijām dienvidaustrumu pusē, vairākas viensētu tipa mājas dienvidrietumu malā. Bet ir jānonāk pagalmā, kurš no visām pusēm norobežots ar lieliem daudzdzīvokļu namiem. Te ierīkota neliela bērnu pasaulīte — rotaļu laukumi ar interesantām izbūvēm, no kurām pašu lielāko var uzskatīt par pasaku pili ar tās sienām un arkām. Ziemā šis laukums pasargāts no aukstajiem vējiem, vasarā te ir patīkami vēsi rītos un vakarpusē, bet dienas vidū pāri nama jumtam ielūkojas saule. Bērni jautri kāpelē pa interesantām trepītēm, iztēlojas sevi par kosmonautiem pie raketes, izdraiskulojas pie citiem rīkiem, ceļ savas smilšu pilis.

Drīz visa šī mikrorajona iedzīvotāji, starp kuriem nu ir jau arī citu uzņēmumu strādnieku ģimenes, saņems vēl vienu lielisku dāvanu — bērnu istabu. Tā atrodas piebūvē starp diviem namiem, vēl vairāk noslēgusi iekšējo pagalmu, kur nenonāk ne ielas trokšņi, ne putekļi, un būs vieta, kur mazuli pieaugušo uzraudzībā varēs pavadīt laiku, kamēr vecāki aizņemti. Top kompleksais sporta laukums, kur varēs spēlēt hokeju, volejbolu, basketbolu.

Maija pirmajās dienās Olgas un Jevģēnija Mihailovu ģimenē piedzima meitiņa, laimīgajiem siera rūpnīcas strādniekiem tas ir trešais bērns. Tādu jaunu un perspektīvu ģimeņu uzņēmumā ir vairākas. Trīs bērņus audzina Veneranda un Staņislavs Skuteļi, trīs dēli ir Ligitai un Jānim Jaundzemiem, trīs nākamie Dzimtenes aizstāvji un lielu darbu veicēji aug Elvīrai un Raimondam Bravackiem.

Vienā gadījumā abi vecāki ir mūsu agrārfirmas uzņēmuma strādnieki; citā — viens no viņiem, tomēr lai arī kur atrastos un kādus uzdevumus veiktu, parasti dzirdamas tikai labas atsauksmes. «Iet bērnu bērni pa labiem ceļiem, nēdami tēvu paraugu» — šai vienkāršajā, bet tik apjomīgajā tautas atziņā ietverta gan milzīga dzīves gudrība, gan arī novēlējums abām — vecājiem un jaunajai paaudzei.

Saticīgās un strādīgās ģimenēs bērni izaug labi, tie ir pārkāpi par citiem vienaudžiem garīgajā un fiziskajā attīstībā. Galu galā arī laimīgāki, kad kļūst lieli, iegūst patstāvību. Jo nākuši no laimīgām ģimenēm, jo mācījušies izvirzīt lielus un skaidrus mērķus, pēc tiem tiekties godīgi un neatlaidīgi.

Agrofirmas saimniecībā — ar Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotajā kolhozā «Krasnij Oktjabrj», kas atrodas Riebiņu ciemā, dzīvo 32 ģimenes, kurām ir tās pašas īpašības.

nosauc par paraugu darbā, sadzīvē, savstarpējo attiecību veidošanā.

Izdaudzīnāta ir slaucējas Antoinas Ksendzovas darba prasme un mīlestība, starp labākajiem traktoristiem min viņas dzīvesbiedra Alekseja vārdu — viņi audzina četrus bērņus. Desu ceļa strādniece Lidija Krjukova un viņas vīrs Šoferis Feoktists devuši dzīvības pieciem bērņiem, viņus audzina ģimenē iedibināto savstarpējās cieņas attiecību garā, palīdz jau no mazotnes izprast darba lielo nozīmi cilvēka dzīvē, iepotēt cieņu pret to un ieaudzina mīlestību.

Ne rūpniecības uzņēmumos, ne kolhozā nav tikai ideālas ģimenes vien un ideāli apstākļi sabiedrībai noderīgu un uzticama pilsoņu veidošanai. Visādi gadās. Arī tā, kad tā dēvētajiem tēvam un mātei jāatņem viņu svētākās — vecāku tiesības, jo viņi ir tiklīdz degradējušies, ka sabiedrība vairs nedrīkst uzticēt atbildību par augošo pilsoņu tagadni un nākotni, kāda varētu sagaidīt šos bērņus. Viņi ir jāpasargā no vecāku slīktās ietekmes, vai arī jāizrauj no tās posta un izmisuma dzīves, pašī nebūdami ne par kripatu vainīgi, kurā par spīti veselajam saprātam iegrušī.

Gudri cilvēki ir teikuši, ka tikko piedzimis bērns ir kā tīra un gaiša papīra lapa, ko tajā ierakstīsim, tas arī paliks. Tāpēc ieraksti šajā lapā iedziļināti jāpētī, jāatbilst, jāat-

VISAS PASAULES BĒRNIEM VIENĀDI VAJADZĪGS MIERS

PIEREDZE

**Agrofirmā
«Uzvara»**

Sākums 1. lpp.

uzzināt pirmajā agrofirmu kopīgajā izstādē pagājušajā gadā Rīgā, Politiskās izglītības namā, kur bija uzstādīts arī šis makets.

Cik tālu ar iecerēm tikusi agrofirma?

Zurnālisti saimniecības plašo kompleksu jau paguvuši nokristīt par zinātnes poligonu. Tas sākas ar to pašu plašo noliktavu, ko jau pieminējām: ietilpība — divi tūkstoši tonnu granulā un mitru graudu uzglabāšanai speciālā regulējamā gāzu vidē, kur karotīna zudumi arī ilgas uzglabāšanas laikā nav lielāki par pieciem procentiem, tas ir, četras līdz sešas reizes mazāki, nekā izmantojot tradicionālos papēmienu. Rēķinot uz vienu lopbarības mitro graudu tonnu, ietaupījums ir līdz 10 rubļiem. Saimniecība nolēmusi, ka šī noliktava ir par mazu, sāks darbs, lai derīgo platību palielinātu līdz 5 tūkstošu tonnu ietilpināšanas iespējām.

Lopbarības graudu novākšanu līdz ar to varēs sākt to vaska dzeltenatavībā, mehanizatorus nebremzēs laika kaprīzes, ātrāk atbrīvosies lauki, lai tajos varētu iesēt daudzgadīgās zāles, nebūs vajadzības pielietot augu aizsardzības līdzekļus, jo nezāles un kaitēkļi aizies bojā turpmākajā uzglabāšanā gāzu vidē.

Tagad pilnībā pabeigta zāļu sulas ieguves tehnoloģijas izstrāde, saimniecībā izmēģināta, par ko mūsu apmeklējuma laikā vēl tikai domāja. Sulu no zāles izspiež mehāniski, vienas līnijas iekārtošana izmaksājusī 45 tūkstošus rubļu. Zāles šurp sāk piegādāt laikā, kad tās ir visbagātākās ar proteīnu, karotīnu.

Agrofirma un Mikrobioloģijas institūta speciālisti izstrādājuši sauso olbaltumvielu ražošanas projektu, kuras jauda būs 600 tonnas šī produkta gadā — izejvielas: zāles milti, olbaltumvielas, vājiens un salmi. To būvē pašu spēkiem.

Reizē ar šīm iecerēm radusies arī tāda, lai pilnībā tiktu pārstrādāti arī visi ražošanas atlieki un atkritumi — no tiem paredzēts iegūt biogāzi. Šīs ieceres piepildījumu kavē tas, ka grib strādāt ar plašu vērienu, bet nav tik viegli iegādāties atbilstošu iekārtu. Daļu šīs gāzes izmantos autotransporta uzpildei, daļa ražošanas atkritumu noderēs par mēslošanas līdzekli.

Agrofirma savu ieceru piepildīšanā plaši balstās ne tikai uz Mikrobioloģijas institūtu, bet tai sadarbības saites ir arī ar mūsu republikas Zinātņu akadēmijas Koksnes ķīmijas institūtu, tās pieredze pastāvīgi saista republikas starpresoru zinātniski tehniskā kompleksa «Latvijas biotehnoloģija» speciālistus.

Antons RANCĀNS

Uz mūsu korespondenta jautājumiem atbild kolhoza «Krasnīj Oktjabrj» galvenā zootehniķe Irīna Norkrkle.

— Jau pagājis krietns laika spridis, kopš piena lopu ganāmpulki ir ganībās, dzīvnieki apraduši ar jaunajiem apstākļiem, omulīgi plūc zāli. Cik tādu ganāmpulku nokomplektēts šai vasarai?

— Divpadsmit. Ganībās izlaistas 1500 govīs, katrai no tām ir pa 0,45 hektāriem lielas aploku platības. Liela daļa šo platību pie Leinišķu fermas, lielfermām «Aizupieši» un «Progress» atjaunošas. Savlaicīgi dots pirmais virsmēslājums, noganītās platības tagad virsmēslājas jau arī atkārtoti. Ģenos izlaistas arī trīs grupas teltsū.

— Kā ganību stāvokli, zāles augšanu šogad iespaidoja aukstais pavasaris?

— Sākumā zāle auga lēnām, pirmajā reizē to paguvām noganīt svaigā veidā. Nebija jāķeras pie palieku applaušanas, varējām sākt otrreizējo virsmēslāšanu. Tagad aug straujāk, zālēs masas ir pietiekami.

— Aploku noganīšana organizēta pēc porciju metodes?

— Jā. Visās grupās ir elektriskie nožogotāji, kuras gani pārvieto trīs reizes dienā. Lopi neizbradā visus aplokus, noēd zāli pakāpeniski. Jau ar pirmajām dienām visi gani plānveidīgi organizēja savu darbu. Brūnajas pirmajā ganu dienā mazliet paaugšojās, bet malnraibās, kuras ir flegmatiskas, ar visu nopietnību ķērās pie zāles plūckšanas. Lielā piena laiks jau uzņēmis, kā mēdz teikt,

**GANU
DIENU
RŪPES**

pilnus apgrīzienus, izslaukumu līkne ceļas augšup.

— Kādas ir šīs vasaras īpatnības?

— Par svarīgāko jāuzskata tas, ka ar pirmajām ganu dienām iesākta arī nakts ganīšana. Karstajā laikā govīs mazāk tiecas pēc zāles, gul, bet īstā ēšana ir agros rītos un vēl vakarā, kad kļūst vēsāks, kad zālē ir rasa un tā līdz ar to kļūst sulīgāka.

— Bet slaukšanas reizēs tomēr dzemat uz kūlti?

— Citādi nevar. Labi, ka ganību aploki ir turpat netālu no fermām, govīm nav veltī jāpatērē daudz enerģijas. Sliktāk klāsies rudens pusē, kad pāriesim uz atāliem. Pietiekas divas pārvietojamās slaukšanas iekārtas — pagaidām vēl ne mīnās. Būs laikam gluži tāpat kā pērn, kad velti izgaidājāmies. Lai gan esam mācīti, ka palauties var tikai uz to, kas, mēdz sacīt, jau ir, tomēr tagadējais pārkārtošanās laiks prasa vārdu saskaņu ar darbiem.

— Tagad zāles ganībās pietiek. Bet ko darīsiet vasaras nogalē, kā

organizēsiet piebarošanu?

— To mēs nepraktizējam. Govīs pierod pie «vieglākas dzīves» — pie jau gatavas zāļu masas un vairs nelabprāt staigā, to plūckdamas ganībās. Katram jau patīk vieglākais ceļš. Mēs cenšamies pamudināt ganus, lai viņi pilnīgāk izmanto ganību zemi. Piebarot sākam tikai tad, kad sākas lopbarības biešu novākšana — dodam lakstus.

— Jūs teicāt, ka ganību periodā pēc iespējas vairāk piena jāiegūst tieši no ganību zāles. Kā gani ieinteresēti censties pēc tā?

— Viņiem doti izslaukumu plāni vasaras mēnešiem atkarībā no grupu produktivitātes un ganību stāvokļa, bet darba apmaksa atkarīga no iegūtā piena daudzuma. Par ganīšanu nakts saņem piemaksas.

— Veikts liels darbs gatavošanās cēlienā, sakārtojot ganības, to nožogojumus, ceļus. Ir pietiekami daudz elektrisko nožogojumu, ko pēc tradīcijas sauc arī par «elektriskajiem ganiem». — Bet ja nu ganus uz lauka pārsteidz lietus? Kur viņiem patverties no negaisa?

— Ir pārvietojamās būdiņas, kuras no vienas vietas uz otru pārvelk traktoristi, kuri uz aplokiem pieved ūdeni dzeršanai dzīvniekiem.

— Kāds šogad ir ganu sastāvs, vai daudz iesācēju?

— Ir gan. Ir mums arī gani ar lielu pieredzi. Piemēram, plaši pazīstamie Leinišķu fermas gani Jegors Kitajevs un Jānis Lepers, Aizupiešu lielfermā Pēteris Meluškāns, Pēteris Grigālis, Balagardaši Gašimovs un citi.

**Deltaplāni
virs
laukiem**

Krasnojarskas novada rūpnīcas, augstākās tehniskās mācību iestādes un «Lauksaimniecības ķīmijas» apvienības speciālisti izstrādājuši motodeltoplāna izmēģinājumu modeli «Grif-14», kurš apgādāts ar miglošanas ierīci.

Ārkārtīgi mazā lidojošā aparāta lidojuma drošumu garantē spārnu mezglu un dzinēja moduļa drošums. Visi trīs riteņi apgādāti ar amortizatoriem, mezglu racionālais komponentējums ļauj planēt ar izslēgtu dzinēju bez korigēšanas telpā un samērā nelielais ātrums — 60 kilometru stundā dod iespēju veikt vairāk par trim simtiem lidojumu, kuru kopīgais ilgums ir ap 80 stundu. Tas viss garantē jaunajam izgudrojumam sērīveida ražošanu.

Motodeltoplāns izmēģināts Baltkrievijas laukos. Lai arī lidmašīnu AN-2 un helikopteru darba ražīgums ir trīs līdz piecas reizes lielāks, taču deltaplānu izmantošana ir 15—20 reizes lētāka, gada laikā var ietaupīt ap 40 tūkstošiem rubļu.

Uzticams draugs

Slavenais amerikāņu rakstnieks un liels zirgu draugs Viljams Folkners teicis: «Zirgs izturēs, viņš neizdūdis līdz tam laikam, kamēr eksistēs pats cilvēks».

Pirms vairāk nekā sešiem desmitiem miljonu gadu uz mūsu planētas aizsākās zirgu evolūcija. Kas no tās iznācis — redzam mēs visi tagad. Zirga attīstības ceļu izpēti daudz uzmanības veltījuši daudzu valstu zinātnieki, taču vislielāko ieguldījumu devis mūsu novadnieks — vārkavietis, evolucionārās paleontoloģijas pamatlicējs O. Kovaljevskis. Jau neolīta vidū zirgs kļuva par cilvēka sabiedroto, reizē ar to sākās zirgu specializācija — jājamzirgi, vilcēji, kaujas ratu un citi. Daba devīgi apveltījusi zirgu — ar labu dzirdi, ožu, teicamu redzi, laika un dabas apstākļu izjūti. Zirgs vienlīdz labi redz dienā un naktī, saklausā vismazākos troksnītus, sava saimnieka soļus prot atšķirt no daudziem citiem — ausis vienmēr pagriež uz to pusi, no kurienes nāk skaņas. Ļoti jūtīgs ir šo dzīvnieku lūpas un nagli. Saka: «Zirgs redz ar kājām.» Ļoti viegli legaumē ceļu, orientējas ap kaimē un atrod mājas, nekļūdīgi spēj atrast sekas vietas upēs, atrod vistaisnāko ceļu pie ūdens.

Zirgs ir ļoti miermīlīgs, bet bailīgs, ja kas tuvumā parādās pēkšņi, ar neuzticību izturas pret visu nepazīstamo. Darba laikā labi trenēts zirgs plaušu filpumu spēj palielināt 2—3 reizes, ventilāciju — 10—12 reizes. Pēc ilgākas atpūtas izdara «iesildīšanos» — izstiepjas, drebina ādu, izdara dziļu ieelpošanu, bet pēc grūta darba viņam ir pavāļāties smiltīs vai līdenā zemē, it kā masēt ķermeni. Karstā laikā vasarā zirgi pāros stāv tā, lai ar astēm atgāinātu dundurus no partneru galvas un kakla, pakasa tās ķermeņa daļas, kuras citādi nevar aizsniegt.

Jau no seniem laikiem cilvēki ievērojuši, ka zirgi spēj apsteikt,

lietus vai putenis ziemā. Uz lietu zirgi mētā galvas un sit kājas pret zemi. Ja ziemu gulstas uz grīdas stallī — būs labs laiks. Ja ganībās uziet uz pauguriem — gaidāms labs laiks, un otrādi — pulcējas ieplakās — laiks kļūs sliktāks, ja sliktā laikā draiskojas, tad laiks uzlabosies, bet ja labā laikā to dara — pasliktināsies.

Daudz interesantu nostāstu zināms par zirgiem. Ja cilvēks ilgāku laiku pavadījis kopā ar savu draugu un palīgu darbā, tad katrā ziņā prātis pastāstīs kādu atgadījumu, kas izcels to vai citu šī lielā un spēcīgā dzīvnieka īpašību: prātu, spēku, veiklību, pieķersanos kopējam, labsirdīgu attieksmi pret maziem bērniem.

Zirgi cilvēkiem līdzī gājuši karā. Seno cilšu karagājieni vainagojās sekmēm, kad to karavīri savos sirojumos devās zirgos. Tatāriem un mongoļiem tikai pateicoties zirgiem izdevās iekarot tādas milzīgas platības, un zirgi palīdzēja arī satriekt šo jūgu. Slavas apvīti ir jātnieku armiju varonēdarbi un tačanku veiksmes Pilsonkarā. Pat Lielajā Tēvijas karā zirgi izrādījās ļoti noderīgi. Milzīgās armijas ar zirgiem varēja apgādāt tad, kad tika izveidotas zirgaudzētavas, kad tika izaudzētas jaunas šķirnes ar izceltām vajadzīgajām īpašībām. Daudzu audzētavu slava izskanējusi arī līdz mūsu dienām. Kā mūsu zemē, tā arī ārzemēs sāka izdot visdažādākā satūra un nozīmes grāmatas, tika būvēti vienkārši braucamie rīki un bagātīgi izrotātas karietes. Bērībā man bija izdevība iepazīties ar apjomīgu grāmatu, kurā sīki un pamatīgi bija iztirzāti kučieru darba papēmienu un vairākzirgu paņūju jūgšanas un vadīšanas noslēpumi.

Mūsu mašīnizētajā laikmetā zirgu aizjūgs kļuvis par tādu kā pagātnes simbolu, par zemnieku dzīves atribūtu. Taču līdzās traktoriem un automašīnām zirgs no jauna sāk iekarot savu vietu, kas bija

Agrofirma autosaimniecībā ir 172 transporta vienības — kravas, vieglie un specializētie automobiļi. Nesen notikušajā apskatē tika uzrādīti 170, jo divi tajā brīdī bija tikko saņemti no rūpnīcām. Par ekspluatācijai derīgiem komisija atzina 98 procentus no uzrādītā daudzuma. Tas, kā atzīmē speciālisti, ir augsts procentā, agrofirma saimniecībā un rūpniecības uzņēmumos sasniegts pirmo reizi.

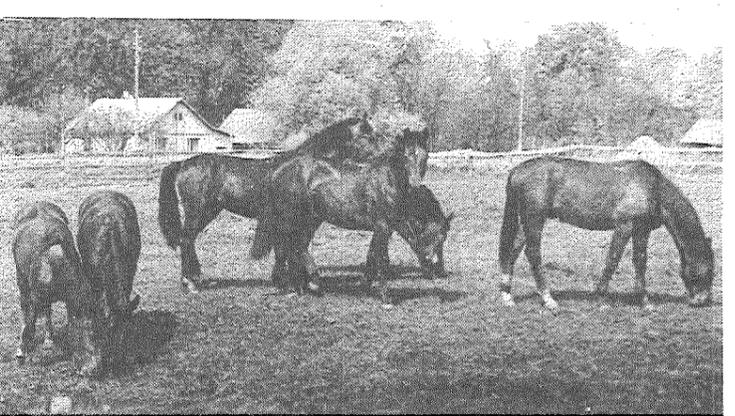
Vispirms atzīmēts rūpīgais autotransporta dienesta priekšnieka Leonīda Sorokina un ekspluatācijas dienesta inženiera Aleksandra Poplavskas darbs. Tika uzsvērts, ka pilnīgi

visas automašīnas tehniskā kārtībā bija siera rūpnīcā, kur par mehāniķi strādā Domudions Tarasovs, smago automašīnu grupā kolhozā, kur mehāniķis ir Igors Jelisejevs, kā arī vieglo un specializēto grupā, kur mehāniķis — Antons Stumburs.

Šis panākums gūst vēl lielāku nozīmi, ja pieminam, ka remonta zona autosaimniecībā ir novecojusi un ļoti šaura. Tiek izstrādāti projekti jaunas bāzes celtniecībai. Autotransporta darbinieki ar nepacietību gaida, kad saņems šo objektu.

ATELĀ: agrofirma autosaimniecības atbildīgie darbinieki kopā ar komisijas locekļiem.

Darbam un sportam

Man dziesmiņu nepietrūka

Pienācis pavasaris ar ievu trako ziedēšanu, ar lakstīgalu treļļiem, pienācis atskaites laiks kultūras darba veicējiem, pašdarbniekiem. Nu var novērot, kā aizvadīts iepriekšējais rudens, ziema — vai dīk saliktām rokām, vai arī raženi strādājot. Vai daudz danču uzkrāts, pūra pielocīts, vai dziesmu kamols lielāks tapis.

Sogad īpaša interese ir par folkloras ansambļiem. Kā nu ne — starptautiskais folkloras festivāls «Baltica», kurš savas gaifas uzsāka pērn Lietuvā, šogad notiek mūsu republikā. Un folkloras, citi pašdarbības kolektīvi dzīvo un darbojas festivāla gaidās, cerībā būt tajā klāt un iekšā.

Taču uzreiz jāpiezīmē, ka no mūsu republikas tajā atļauts piedalīties tikai 26 ansambļiem, un visvairāk konkurence šajā ziņā izveidojas tieši mūsu rajonā, kur ir veseli 18 šādi kolektīvi. Tāpēc šopavasara tika organizēta folkloras ansambļu sadziedāšanās, vēl pārklusoties, pārvērtējot, lai kompetenta žūrija no Rīgas izvērtētu, ko tad sūtīt uz festivālu. Jāteic, tā nožēloja, ka nevar izvirzīt vairāk par pāris kolektīviem, jo labi skanēja daudziem — gan Vārkavas meitenēm, Preiļu ciema dziedātājiem, Neicenieku ģimenes ansamblim, gan Zundānu un Rožupes dziedātājiem, arī abiem agrofirms «Kras-

nij Oktjabrj» ansambļiem.

Runājot par šiem abiem kolektīviem, vispirms jāuzteic to dalībnieku atsaucība, balsu skanīgums, etnogrāfiski pareizie tērpi un, ja tā vārētu teikt par folkloras ansambļiem, aktīvā dzīves pozīcija. Riebiņiešiem, kurus vada Bronislavs Kokorišs, senatnīgāka dziedāšanas maniere ar priekšdziedāšanu, ar sabalsošanu, kuras saknes meklējamas tautas mūzikā. Vienmēr uzstāšanās reizēs sajūsmu izraisa «Tolku bolsi», daudzas citas skanīgas un interesantas dziesmas, ko izpilda tikai šis ansamblis. Un reperuārs arī visai bagāts, turklāt ansamblim piemīt arī veselīga humora izjūta, improvizācijas spējas, kas īpaši izpaužas uzvedumos. Pirms pāris gadiem, kad ansamblis uzstājās Rīgā, Preiļu rajona Tautas mākslas dienā Mežaparkā, par to atzinīgi izteicās daudzi, to skaitā arī nu jau aizsaulē aizgājušais rakstnieks Jānis Niedre. «Riebiņieši jums ir malači», viņš sacīja.

Mazliet īsāks darbošanās laiks ir siera rūpnīcas folkloras ansamblim. Taču jau ar pirmajiem koncertiem kolektīvs iekaroja nedalītas klausītāju simpātijas. Tērpi, stāja, dziesma — viss kopā te veido vienu veselību. Arī reperuāru dziedātāji cenšas izvēlēties oriģinālu, kaut arī tas ir

grūtāk nekā riebniešiem, kur ansambli vairāk vecāka gadagājuma cilvēku — turklāt ar visai bagātu dziesmu pūru. Taču siera rūpnīcas dziedātāji kopā ar savu vadītāju Jāni Teilānu meklē jaunas dziesmas, veido arī uzvedumus, koncertē, tāpat kā riebnieši, gan mūsu rajonā, gan aiz tā robežām. Arī viņi uzstājās jau pieminētajos svētkos Mežaparkā, tāpat abi ansambļi pērn piedalījās Preiļu dienās Valkā, šogad — Lietuvas PSR Utenā, pagājušā gadā republikas folkloras ansambļu salidojumā Siguldā.

Festivāls «Baltica» pienācis mums tuvu klāt — jo Preiļos (tāpat kā Valkā) 10. jūlijā notiks tā ieskaņu koncerts ar rajona, ar viesu folkloras un cita veida pašdarbības kolektīvu piedalīšanos. Uz galvenajiem festivāla pasākumiem šoreiz izvirzīta Jersikas kapella un Saunas etnogrāfiskais ansamblis, kurš darbojas kopš 1953. gada un godu braukt uz festivālu pelnījis daudzu citu ansambļu dalībnieku mūža garumā, taču ne tāpēc, ka šie citi mūsu rajona ansambļi būtu slīktāki. Šoreiz pārējiem nāksies būt skatītāji, klausītāji un, profams, arī līdzdziedātāji lomā kādā no festivāla koncertiem.

Tātad darba un dziesmu nedrīkst trūkt, arī vasaru sagaidot. Atliek tikai novēlēt daudz enerģijas, daudz dzīvesprieka un daudz mīlestības uz to labāko, ko mūsu tauta uzkrājusi. Lai šī mīlestība kā ugunīta spēj sasildīt sirdis, lai tā kvēlo aizvien spožāk. Labu veiksmi grūtāji, bet skanīgāji ceļā uz dziesmu!

Monika LIVDĀNE,
Preiļu rajona kultūras nodaļas vadītāja

IRST OZONA APVALKS

Par tā saukto «ozona drāmu» virs Antarktīdas pirmo reizi ziņas presē parādījās 1985. gadā, taču trauksmes

par atmosfēras ozona likteni pirmie signāli reģistrēti jau 70. gados.

Ozona īpatsvars atmosfērā ir desmitmiljonā daļa, taču tam ir kološā loma: daba piešķirusi uzdevumu Saules ultravioletās radiācijas īsvilņu cieta sastāvdaļu, kas ir nāvējoša visam dzīvīvajam atšķelšanai. Šis slānis galvenokārt atrodas stratosfērā (15-60 kilometru augstumā), maksimums par šī slāņa iespējamo sairšanu 70. gadu sākumā Kalifornijas un Mičigānas universitāšu (ASV) teorētiķi saistīja ar hlora iedarbību.

Viņu analīzes liecināja, ka nekas netraucē hlora saturošām vielām, galvenokārt freoniem aizplūst uz stratosfēru, un pēc kāda laika tur sākt savu postošo darbību. Līdz tam laikam ķīmiķi freoniem uzskatīja par «debesu eņģeļiem» — nav toksiski, nedeg, atmosfēras apakšējās slāņos nepiedalās ķīmiskajās reakcijās.

Taču 30 kilometru augstumā (virs «barjeras») to daba krasi izmainās.

Nonākuši spēcīgā Saules īsvilņu starojumā tie izdala hlora. Bet visapkārt «trauslais ozons, sastāvotš no trim skābekļa atomiem. Hlors oksidējas, tas ir, piesaista vienu no atomiem, un ozona vietā rodas skābeklis. Viens hlora atoms spēj saskaldīt līdz 100000 ozona molekulu...

Bijušas garas un mazauglīgas diskusijas, līdz beidzot pret šo parādību sāka nopietni izturēties Apvienoto Nāciju Organizācija, JUNGSKO vadībā izveidota dabas aizsardzības komiteja JUNE, kura nodarbojas ar to.

1985. gada martā pieņemta ozona slāņa aizsardzības Vīnes konvence, 50 valstis parakstījušas Monreālas protokolu, kurā noteikti konkrēti pasākumi ozonu noārdošu vielu ražošanas ierobežošanai un turpmākai samazināšanai.

Atmosfēru virs Antarktīdas pārbūvēti gan amerikāņu, gan padomju zinātnieki ar radioizlūkošanas paņēmieniem, zondēm. Izmantota arī lidmašīna ER-2 (spieģošanas lidmašīnas U-2 nemilitārs variants), kura pacēlās 19 kilometru augstumā, DS-8, ar ko izdarīti 13 lidojumi 10 kilometru augstumā. Vienlaicīgi tika veikti novērojumi no pavadoņa, meteostacijām, organizēta īpaša fotoķīmiska modulēšana. Tas viss izmaksāja 16 miljardus dolāru.

Dažādās Zemeslodes malās ozona norma ir dažāda — polos lielāka; ekvatora rajonā — mazāka. Virs Antarktīdas tai jābūt 230-350 dobsoniem (pieņemta mērvienība). 1987. gada 5. oktobrī no amerikāņu pavadoņa izdarītie pētījumi liecina, ka ozona virs šī kontinenta bija divas reizes mazāks nekā pirms desmit gadiem — 150 dobsoni. Minēti dati, ka ozona sairšanas process kļūst intensīvāks ar pavasara iestāšanos un šis ir visaktīvākais no visiem agrāk pētītajiem.

Hlors no industriālajiem rajoniem polu virzienā pārvietojas meridiāli, ziemas periodā Saule uz to nedarbojas un tālab ļoti saglabājas, aktivizējas vasarā. Zviedrija, VFR, Francija un ASV izdarījušas pētījumus, kuru rezultātā atklāts, ka «ozona caurums», lai arī mazākos apmēros, ir arī virs Arktikas — Ziemeļpola.

Ar briesmu apzināšanos vien ir par maz, pret tām jārikojas enerģiski un visiem kopā. Cerības rada Monreālas protokols, kurā teikts, ka 1992. gadā freonu ražošana jāsamazina par 20 procentiem, bet līdz 1998. gadam — uz pusi. Paredzēts, ka 1990.

gadā šis protokols tiks koriģēts, lai noteiktu īsākus termiņus un lielākus apmērus. Gaidīt vairs nevar. Labu paraugu rāda Brestas ķīmiķi, kuri jau šī gada janvārī 75 procentus savas aerosolu produkcijas sāka ražot pēc jaunas tehnoloģijas, kas nav bīstama ozonam.

Pēc padomju preses materiāliem

SPORTS

Futbolā — apmierinoši

15. maijā Līvānu pilsētas stadionā notika BAFSB «Daugava» rīkotās sacensības futbolā. Tajās piedalījās sešas komandas, kuras pēc sacensību nolikuma tika sadalītas divās apakšgrupās. Pirmajā apakšgrupā — «Lauktehnikas», Līvānu koka konstrukciju rūpnīcas un būvmateriālu un konstrukciju kombināta komandas. Otrajā apakšgrupā — Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas, stikla fabrikas un agrofirms «Krasnij Oktjabrj» komandas.

Pirmā spēle mūsu futbolistiem bija ar biokīmiskās rūpnīcas pārstāvjiem. Rezultāts 2:0 mūsu labā.

Otrajā spēlē ar Līvānu stikla fabriku neizšķirts — 0:0. Tādējādi savā apakšgrupā otrā vieta un tiesības cīnīties finālā.

Jāsaka uzreiz, ka finālā tik labi neveicās. Pirmajā spēlē mūsu futbolisti ar 0:3 zaudēja eksperimentālajai koka konstrukciju rūpnīcai. Otrajā spēlē ar «Lauktehnikas» komandu rezultāts atkal neizšķirts — 0:0. Tikai uzvaras un neapšaubāma pirmā vieta — koka konstrukciju rūpnīcai. Pārējām trim komandām bija vienāds iegūto punktu skaits. Par vieniem vērtiem vairāk bija iesītuši «Lauktehnikas» futbolisti, tāpēc viņiem — otrā vieta.

Tā kā mūsu un Līvānu stikla fabrikas komandai bija vienāda gan iesīsto, gan zaudēto vārtu attiecība, arī savstarpējā spēlē — neizšķirts rezultāts, tad cīņā par trešo un ceturto vietu bija jāaizpilda pieci soda sitienu. Te šoreiz sportiskā laime bija līvāniešu pusē. Viņi uzvarēja ar 4:3, un mūsu agro-

firms futbolisti palika ceturtajā vietā. Cīņā par piekto vietu Līvānu biokīmiskās rūpnīcas komanda ar 2:1 uzvarēja būvmateriālu un konstrukciju kombināta futbolistus, atstājot tos sestajā — pēdējā vietā.

Agrofirms futbolistiem vasaras sezona vēl tikai sākas. Organizēsīm futbola maču starp Riebiņu ciemata Feimankas labā un kreisā krasta futbolistiem. Jūnijā rīkosim turnīru starp agrofirms fizkultūriešu grupām. Izmēģināsim spēkus arī Preiļu pilsētas spartakādē.

Pašreiz cenšamies sagādāt futbolistiem bučus, getras un jaunus sporta kreklīnus. Atliek vēl pats galvenais — vēlēšanās spēlēt.

Jānis BELOUSOVS,
sporta metodīķis

KĀDS PODIŅŠ, TĀDS VĀCIŅŠ

Tieci nu gudrs. Viens tev saka: «Kas uz izkārtnes, tas arī veikalā». Vai arī «Kāds Foma, tāda cepure». Bet cits tikpat nopietni brīdina: «Netici savām acīm», un «Ne viss ir zelts, kas spīd!». Un tādā garā tā tālāk. Vai varēju iedomāties, ka šis gudrības var pasmelties tepat mūsu pilsētā? Nevajaga nemaz arī uz pilsētu iet — tepat rūpnīcā.

No fasādes puses tā stāv kā bilde. Kā konfekte. Nu īsta skaistule — kaut mutes dod! Iziesi caur vārtiem pagalmā — arī nekas. Tīri jauka. Un cilvēki tādi smaidīgi, laipni, tīri un labi gērbušies. Arī uzraksts uz ražošanas korpusa nopietns un miermīlīgs: «Preiļu siera rūpnīca».

Arī no darba rādītājiem var spriest, ka ļoti piemīlīgs un moderns uzņēmums, pilsētas slava un rota.

Tāda ir fasāde. Bet medaļai,

SADZĪVISKAS MINIATŪRAS

— Labi, ka mans dārzīņš centrā: kaimiņi no visām četrām malām ap savējiem sabūvēja stieplu žogus, es par velti varu glābties no zagļiem, — priecājas mūsu garāžas sargs.

Viens draugs stāsta otram: — Dīvaina apkalpošanas kultūra. Atbrauca pie manis labs draugs. Pastaigājām pa pilsētu, sagribējās

kā zināms, ir arī otra puse. Tā tāda, ka, liekas, pie tīras un modernas kaklasaites piekabīnāts ne tīrs kreklis.

Tālu neiesim. Tūlīt aiz galvenā korpusa pāri laukumam, kura malā sarindotas piena cisternas, un aiz garāžu stūra. Var arī otrādi — no piekārtnes, kur top jaunais konditorejas cehs sākumā gūt kopiespaidu, tad nokāpt lejā un apskatīt tuvāk. Šeit arī fasādes ir divi saimnieki. No vienas malas savus lūžņus un atkritumus izmet šoferi, bet no otras — agrofirms celtniecības organizācijas Preiļu iecirknis un tā galdnieku darbnīca. Kad sastopas tik izdomas bagāti kolektīvi, tad nevienam vairs visā pasaulē nespēs apjaut, par ko viņi var pārvērst kārtīgu un gludu pagalmu, to pieblīvējot ar lūžņiem, būvmateriāliem, dēļiem, cementu un vēl visādiem materiāliem.

Kuņ ir šis ainavas meistaraatori, cerams, varēs saziņēt, kad pēc gadiem mūsu pēcnācēji te izdarīs arheoloģiskos izrakumus. Bet pagaidām, lai redzētu kolektīvu īstās sejas, ir jāskatās uz tiem no sētas puses.

Benedikts KAULACIS

KLIEDZIENI NAKTĪ

Daudzstāvu namu pirmo stāvu iemītnieki mieru un klusumu sagaida tikai krietni pāri pusnaktij. Te kāds vēlīns gājējs ar troksni aizcērt durvis, te piebrauc un aizbrauc mašīna, garām paiet jautra kompānija. Kad Pēteris Bušs beidzot iemīga, bija jau pāri trim.

Cik viņš bija gulējis, cik ne — kas to lai zina, kad pēkšņi no vispatīkamākā sapņa, kurā viņš bijis par nodaļas vadītāju un beidzot izremontējis savu veco zaporozecu, izrāva mežonīgi kliedzieni pie loga: — Ai-ai-ai! Vai-vai-vai! — kāds cilvēks bjāva nāves briesmās.

Augšējā stāvā un aiz sienas Pēteris saklausīja gultu cīkstēšanu, uzbudinātā balsis: kas noticis? Viņš iedzīnāja gaisu, izlicās pa logu. Augšējā stāva kaimiņš, kurš bija krietni vien jaunāks un skaitlīgās kārtības sargos, paguva pirmais izskriet laukā.

Paspīdinājās ar kabatas lukturiņi to vietu, no kurienes nupat bija atskanējuši šausmīgie kliedzieni, viņš saķēra vēderu un nogāzās zemē turpat pie puķu dobes. Pēc kāda laiciņa no tumsas atskanēja smieklis.

Izrādījās, trešā stāva kaimiņš, kura dzīvesbiedre te bija iestādījusi tulpes, ap tām nostiepīs «elektrisko ganu». Tiklīdz zaglis saplūcis krāšņu buketi un grasījies pazust, uzgrūdiens stieplei un dabūjis elektrisko lādīņu. Pārīlī blaudams, aizdāzās prom, atstādams laupījumu turpat uz dobes, piedevām arī savu velosipēdu.

Redaktors A. RANCĀNS

KĀ IZABELLA KAROJA PRET RINDĀM...

Izabella ir pārdevēja ar pamatīgu stāžu veikalos, dūšīga dāma vēl spēka gados. Šīs labās īpašības dēļ viņai jau ilgāku laiku patērētāju biedrība uzlic darbu dzērienu veikalā. Viņa nekļūdīgi noteiks, kurš no pircējiem jau izbūvējis vienu otru malku un skudziras un lieka pudele tam var skādēt — nolūzīs pa ceļam uz mājām vai nonāks atskurbtuvē. Ja pats to nesaprot, tad viegli spēj izbīdīt no veikala, tiek galā pat ar vispēdīgāko skandālistu. Pinkainā tēviņā nekļūdīgi nosaka, ka tam vēl nav divdesmit viens un nedod samaitājošo šķidrumu. Vārdu sakot, viņa plašā apkaimē bija autoritāte.

Būdamā sabiedriskas un jautras dabas, viņa ne acu galā nevērēja ciest burzmu veikalā, kad bija svāigs dzērienu piedevums. Zibe-

nīgi apkalpoja apmeklētājus, ka tie nepaguva pat rindu izveidot, tikai tāds mazs pulītis sapulcējās pie veikala. Bet, ja kadreiz Izabellai bija nogurums pēc darba vakaru dārzā un viņa nējaudāja tik veikli rosīties pie lentes, atpūtās, nomašķējis kastēs ar dzērienu un skatlogā ielikusi zīmīti: «Alkoholisko dzērienu nav!»

Bet cik tu ilgi, cilvēk, tā dīkosi, ja veikalam tik milzīgs plāns un bankā nav naudas algu izmaksāšanai.

Te kādu dienu viņai iesāvas prātā laimīga ideja. Un veikala skatlogā parādījās zīmīte: «Apkalpojam tikai mūsu pilsētā pierakstītos. No tiem līdzīgiem — tādās un tādās ielās dzīvojošos, no tiem līdzīgiem — šādās, no tiem līdzīgiem — viņējās...» Visi ieradās noteiktā laikā un nebija nekādu rindu.

JAUNAIS CELŠ

Laikraksts «Jaunais Celš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Fotosalikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Krasnij Oktjabrj». Telefons — redaktoram un nodaļu vadītājiem — 56732.

Met. Pasūt. 1220 3536

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, Poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespied-